

Небезпечна сибірка в Україні: симптоми, лікування та профілактика.

За даними Державної установи «Центр громадського здоров'я МОЗ України» в Україні існують передумови для ускладнення епідемічної ситуації щодо сибірки.

Наявність 13,5 тисяч стаціонарно - неблагополучних пунктів щодо сибірки становлять потенційну загрозу щодо появи осередків сибірки, її розповсюдження серед тварин і виникненню хвороби у людей.

За останні 20 років було зареєстровано 30 випадків хвороби серед людей в 9 областях країни, із них 1 у Черкаській області в 2012 році. Захворювання були пов'язані значною мірою із недостатнім охопленням щепленнями тварин від сибірки, порушенням правил їх утримання, заходів особистої безпеки персоналу при догляді за тваринами, порушенням ветеринарно-санітарних правил при догляді, забої тварин, реалізації м'ясної продукції.

Останні зареєстровані випадки сибірки у людей у жовтні 2018 року в Одеській області знову підтвердили, що зазначені недоліки все ще актуальні для країни та потребують суттєвого покращення.

Сибірка – це гостра інфекційна хвороба тварин і людини, що протікає переважно у вигляді шкірної форми, значно рідше – в легеневій і кишковій формах з явищами сепсису.

Спори бактерій сибірки можуть залишатися в латентному стані в ґрунті протягом тривалих періодів часу і активуватися, коли поверхня ґрунту порушується, наприклад, у результаті повені, зливи або зсувів. Захворювання, як правило, з'являється знову, коли спори згодом потрапляють в шлунок тварини з травою на пасовищах.

Наразі захворюваність має лише спорадичний характер, проявляючись лише іноді й окремими спалахами.

Джерела зараження

Ця інфекція відноситься до зоонозів – тобто людина інфікується або від зараженої тварини, або від контакту зі шкірою та вовною.

Основне джерело інфекції – хворі домашні травоядні тварини: велика і дрібна рогата худоба. Тварини заражаються, поїдаючи траву, інші корми, при водопοї. Сибіркою найчастіше хворіють люди, які працюють з тваринами та тваринними продуктами – кістками, вовною, шкірою, м'ясом. Сибірка не передається від людини до людини.

Шляхи передачі інфекції:

- контактний – через пошкоджену (навіть і мікротравмами) шкіру або слизові оболонки при догляді за хворими тваринами; під час обробки туш, зняття шкіри і поховання трупів загиблих тварин; із зараженими спорами сибірки ґрунтом при земляних роботах;
- аліментарний – через приготування і вживання їжі з м'яса, отриманого від хворих тварин;
- аерогенний (повітряно-пиловий) – шляхом інгаляції спор;
- трансмісивний – через укуси комах (гедзів, мух, комарів).

Симптоми сибірки

Середня тривалість інкубаційного періоду захворювання 2-3 дні, коливання можуть складати від кількох годин до 8-14 діб.

В організм інфекція потрапляє через шкіру, слизові оболонки верхніх дихальних шляхів, рідше – слизові оболонки кишківника. Тому існує три форми сибірки: шкірна, легенева, кишкова.

Захворювання починається гостро: в перші години – температура тіла різко підвищується до 38–40 °С, сильний головний біль, загальне нездужання, карбункул зі швидким наростанням набряку та свербіж (при ураженні шкіри); сильні колючі болі в грудях та задуха (при легеневій формі). Діарея з домішками крові, ріжучі болі в животі та блювота (при кишковій формі).

Якщо лікування розпочинається вчасно, хворі одужують. У рідкісних випадках перебіг хвороби ускладнюється кишковою, легеневою або септичною формами. Захворювання протікає важко і може призвести до смерті хворого.

При найменшій підозрі на сибірку – негайно звертайтеся до лікаря!

Лікування

Лікування здійснюють виключно в умовах стаціонару. Збудники сибірки чутливі до антибіотиків. Не намагайтеся застосовувати антибіотики або будь-які інші препарати для самолікування чи профілактики без консультації лікаря.

При найменшій підозрі на будь-яку форму зараження потрібна негайна госпіталізація!

Профілактика інфікування сибіркою

- купуйте м'ясо та м'ясопродукти лише в місцях, де якість продуктів контролюється;
- люди, які переробляють та реалізують м'ясо, м'ясопродукти чи будь-яку тваринницьку сировину, зобов'язані дотримуватись гігієнічних норм, щоб убезпечити себе та оточуючих;
- виконання ветеринарно-санітарних правил при догляді за тваринами;
- забій домашньої худоби лише з дозволу ветпрацівників;
- впорядковане захоронення трупів тварин;
- ветеринарний контроль хутряної та шкіряної сировини;
- контроль захворюваності тварин;
- знищення заражених трупів тварин;
- щеплення тварин проти сибірки;
- отримання особами, які мали контакт з хворими тваринами або сировиною від хворих тварин, екстреної профілактики антибіотиками.